

Myfyrdodau yr Wythnos Fawr

Holy Week Reflections 2021

Darlleniadau a meddyliau
i gyd-fynd â'n gweddiâu
ar y ffordd i'r Pasg.

Readings and thoughts
to accompany our prayers
on the way to Easter.

Darparwyd gan / Prepared by
Richard Wood, Sara Roberts

Eglwysi Br *Madryn Churches*

Dydd Iau Cablyd | Maundy Thursday

Marc 14:22

Cymerwch; hwn yw fy nghorff.'

Sara'n sgwennu...

Tra mae Ioan yn cofnodi'r ddelwedd eiconig o'r Iesu yn golchi traed y disgyblion, mae'r efengylwyr eraill yn sôn am yr achlysur rydym yn nawr yn ei adnabod fel y Swper Olaf, gyda bron iawn yr union un geiriau. Fel ailadroddiad blynyddol o'r Pasg, gyda'r holl gysylltiadau emosiynol ac ysbrydol, roedd y disgyblion yn mynychu pryd oedd eisoes dan deimlad dwys. Ychwanegwch at hynny tensiwn y dyddiau diwethaf (Orymdaith Orchfygol, Glanhau'r Deml, marwolaeth ac atgyfodiad Lasarus, bygythiadau a phroffwydoliaethau dinistr a.y.y.b.) a medrwch ddychmygu bod y disgyblion ar bigau'r drain braidd ac efallai yn poeni am beth oedd i dod nesaf. Nid oedd yna unrhyw ffordd o'u paratoi am beth ddigwyddodd: y ddefod gyfarwydd wedi'i drawsnewid i rywbeth gyda dyfnderau newydd ac yn awgrymu gwirioneddau newydd, tu hwnt i'w profiad a disgwyliadau. Ac yn wir, dychmygwn y cymerodd y 48awr nesaf i wir ddeall llawn ystyr geiriau Iesu- os yn wir roedd yn bosib iddyn nhw, neu unrhyw un, lawn deall y geiriau. Ydych chi yn deall lawn ystyr y geiriau gyhoeddodd Iesu wrth iddo dorri'r bara a thywallt y gwin?

Mark 14:22

'Take; this is my body'

Sara writes...

While John records the iconic image of Jesus washing the disciples' feet, the other evangelists speak of the occasion we now know as the Last Supper, with almost identical words remembered in each account. As the annual re-enactment of the Passover, with all the emotional and spiritual associations of that holy feast, the meal attended by the disciples was already fraught with heightened feelings. Add to that the tension of the past few days (Triumphal Entry, Cleansing the Temple, death and raising to life of Lazarus, death threats, prophecies of destruction etc.) and one can imagine that the disciples would have been on edge and perhaps anxious over what might happen next. Nothing can have prepared them for what would take place: the familiar ritual transformed into something that took on new depths and hinted at new realities, beyond their experience or expectation. And, indeed, we can imagine that it took the events of the next 48 hours to bring home the full meaning of Jesus' words – if indeed they, or anyone, could comprehend the full meaning of those words. Do you understand the full meaning of the words Jesus proclaimed as he broke bread and poured wine?

Rydym wedi dioddef flwyddyn heb fedru dod ynghyd yn ein ffordd arferol i ddathlu ein coffa ni o'r Swper Olaf; rydym wedi cael ein cyfran ni o fuddugoliaethau, wedi cael ein llenwi a dicter cyfiawn, wedi ein siomi gan frad, profi galar a cholled, teimlo ofnau am y dyfodol: rydym wedi cerdded trwy'r Garawys a chrwydro ein haniafwch. Mae gwir angen yr Wythnos Fawr ymaer mwyn delio a'r holl bethau rydym wedi eu gweld a'u deimlo gyda'n gilydd (ac ar ben ein hunain) yn ystod y flwyddyn. Paratoad am ddyfodiad hirdisgwylidig y Pasg, a chynnig i fynd i rywbeth fwy ac ehangach nag ydym ni. Os nad ydym wedi medru torri bara a'n gilydd, mi rydym wedi dysgu mewn ffordd newydd sut i olchi traed ein gilydd. Sut i wasanaethu ein gilydd, gwarchod ein gilydd, caru ein gilydd. Mewn ffyrdd gwirioneddol, rydym wedi gweithredu ar yr orchymyn pwysicaf o'r wledd Pasg hwnnw, 'carwch eich gilydd. Fel y cerais i chwi, felly yr ydych chwithau i garu'ch gilydd'. (Ioan 13:34)

Treuliwch 'chydig o funudau, os medrwch chi, yn adlewyrchu ar yr amseroedd pan rydych wedi profi cariad, ac wedi caru.

We have endured a year without being able to come together in our usual way to celebrate our own remembrance of the Last Supper; and we have had our share of triumphs, been filled with righteous rage, been shocked by betrayals, had experiences of grief and loss, felt fears for the future: we have walked through Lent and wandered in our wildernesses. This Holy Week is desperately needed – a catharsis for all the things we have seen and felt together (and alone) during this year. A preparation for the longed for arrival of Easter, and the offer of entering into something bigger and wider and deeper than we are.

If we have not been able to break bread together, we have learned in a new way how to wash each other's feet. How to serve one another, protect one another, love one another. In very real ways, we have enacted the most important command from that re-imagined Passover meal, 'that you love one another. Just as I have loved you, you also should love one another.' (John 13:34).

Spend a few moments, if you can, reflecting on the moments when you have loved and been loved during this past year.

Dydd Gwener y Groglith | Good Friday

Salm 130:1,4

O'r dyfnderau y gwaeddais arnat,
O ARGLWYDD.
Ond y mae gyda thi faddeuant,
fel y cei dy ofni.

Richard yn 'sgwennu...

Mae teimlo'n ddiymadferth yn ddychrynlyd; i gael rhyw fath o fygythiad yn hongian drosom ond yn methu â gwneud dim yn ei gylch. Yn ffodus, dim ond mewn ffordd ysgafn y mae'r mwyafrif ohonom erioed yn ei brofi; ddim yn hollol rheoli rhywbeth. Neu felly rydyn ni'n meddwl. Y gwir yw bod pob un ohonom yn gwbl ddiymadferth yn yr un ffordd sylfaenol bwysig: ein pechod. Mae hynny wedi dod yn air mor llwythog oherwydd yr her y mae gwirionedd ein moethusrwydd yn ei chyflwyno inni. Ond mae'r Beibl yn glir, waeth pa mor 'dda' y gallem fod, nad oes yr un ohonom yn ddi-fai cyn sancteiddrwydd Duw - ac ni allwn newid hynny na gwneud iawn amdano. Rydyn ni'n gaeth mewn pwll o fethiant i gydnabod Duw fel Duw, a'r cyfan allwn ni ei wneud yw gweiddi am help. Ond dyna hefyd y peth gorau y gallwn ei wneud, oherwydd atebir y gri honno. Yn wir mae Duw ei Hun, yr un rydyn ni wedi'i gam-drin, yn dod i lawr i'r pwll. Mae'n lapio'i freichiau o'n cwmpas mewn cariad, trugaredd a maddeuant ac mae'n ein codi ni allan. Mae'r diymadferth yn cael help. A dyna ddydd Gwener y Groglith.

Psalm 130:1,4

Out of the depths I cry to you,
O LORD.
But there is forgiveness with you,
so that you may be revered.

Richard writes...

Feeling helpless is terrifying; to have some kind of threat hanging over us but to be utterly unable to do anything about it. Fortunately most of us go through our entire lives only ever experiencing it in a mild way; not quite being in control of something or other. Or so we think. The truth is that all of us are utterly helpless in the same fundamentally important way: our sin. That has become such a loaded word because of the challenge that the truth of our brokenness presents to us. But the Bible is clear that none of us, however 'good' we might be, are blameless before the sheer holiness of God – and we can neither change that nor atone for it. We are trapped in a pit of failure to acknowledge God as God, and all we can do is cry out for help. But that's also the best thing we can do, because that cry is answered. Indeed God Himself, the one we have wronged, comes down into the pit. He wraps His arms around us in love, mercy and forgiveness and lifts us out. The helpless are helped. And that is Good Friday.

Mathew 27:51

A dyma len y deml yn cael ei rhwygo yn ddwy o'r pen i'r gwaelod.

Richard yn 'sgwennu...

Efallai eich bod wedi clywed y syniad, os yw glöyn byw yn fflapio'i adenydd mewn un rhan o'r byd, yna gellir creu corwynt filoedd o filltiroedd i ffwrdd. Y syniad yw gellir cysylltu digwyddiadau sy'n ymddangos yn ddigyswllt mewn lleoliadau pell trwy gadwyn.

Wrth i Iesu farw ar y groes, mae llen y Deml yn rhwygo yn ei hanner. Nid dyma effaith glöyn byw - o leiaf nid mewn ystyr adwaith cadwyn gorfforol – mae'n fwy o esboniad.

Deallir bod y llen tua thrigain troedfedd o daldra a phedair modfedd o drwch. Roedd yn gwahanu 'Y Lle Sanctaidd' – y man lle trigodd Duw – oddi wrth weddill y Deml, oddi wrth weddill y byd. Roedd yn rhwystr rhwng Duw a'r ddynoliaeth, ac mae'n rhwygo. Nid cyd-ddigwyddiad yw'r amseru ond yn 'gwneud synnwyr' o'r hyn oedd yn digwydd gerllaw. Wrth i Iesu farw, gyda phwysau bai ein holl bechod yn cael ei ddwyn yn ewyllysgar ar ei ysgwyddau, mae'n profi'r gwahaniad hwnnw; y Tad a'r Mab ddim wyneb yn wyneb am eiliad - eiliad o boen a thorcalon difyr.

Ond wrth i Dduw ddwyn y gwahaniad hwnnw allan o drugaredd, gras a chariad, mae symbol ein gwahaniad oddi wrth Dduw yn cael ei dynnu. Mae'r llen wedi'i rhwygo – o'r pen; o'r nefoedd i lawr i'r ddaear.

Ac yn awr gallwn gwrdd â Duw.

Matthew 27:51

...and the curtain of the temple was torn in two, from top to bottom..

Richard writes...

You might have heard the idea that if a butterfly flaps its wings in one part of the world then a hurricane can be created thousands of miles away. The idea is that seemingly unconnected events in distant locations can, in fact, be linked through a whole chain.

As Jesus dies on the cross, the Temple curtain tears in half. This is not 'the butterfly effect' – at least not in a physical chain reaction sense – it's more of an explanation.

The curtain is understood to have been about sixty feet high and four inches thick. It separated 'the Holy of Holies' – the place where God dwelt – from the rest of the Temple, from the rest of the world. It was a barrier between God and humankind, and it tears. The timing is not a coincidence but a 'making sense' of what was happening nearby. As Jesus died, with the weight of the blame of all our sin willingly borne on His shoulders, He experiences that separation; the Father and the Son not face to face for a moment – a moment of excruciating pain and heartache.

But as God bears that separation out of mercy, grace and love, the symbol of our separation from God is removed. The curtain is torn – from the top; from heaven down to earth. And now we can meet with God.

Dydd y Pasg | Easter Day

Salm 118:23

Gwaith yr ARGLWYDD yw hyn,
ac y mae'n rhyfeddod yn ein golwg.

Richard yn 'sgwennu...

Mae yna rai geiriau sy'n cael eu defnyddio'n rhy hawdd y dyddiau hyn, gan eu dwyn o'u cryfder a'u pŵer; 'rhyfeddol', 'anhygoel', 'gwyh'. Rwy'n euog o ddisgrifio pethau yn 'rhyfeddol' pan, mewn gwirionedd, maen nhw ddim ond *eitha' da*. Does dim rhyfedd yn gysylltiedig!

Mae gweithred achubol Duw o ymgnawdoliad (dod yn un ohonom ni) ac iachawdwriaeth (cymryd ein bai arno'i hun yn Iesu yn marw ar y groes – ac yn codi eto, yn trechu pechod a marwolaeth) yn hollol unigryw. Yma gallwn ddefnyddio'r eiriau hyn i gyd yn hollol gywir – ac nid ydynt yn agos at ddigon!

Ond ydyn ni wedi dod mor gyfarwydd â stori'r Pasg nes bod gennym ni'r broblem gyferbyn? Y digwyddiadau mwyaf rhyfeddol ac anhygoel yn hanes y bydysawd, ac nid ydym yn cael ein syfrdanu bob tro rydyn ni'n meddwl amdany'n nhw...

Ar ddydd y Pasg hwn, a fyddem yn ail-gipio rhai o'r sioc – gras gwarthus Duw ac ysblander annirnadwy y bedd gwag – er mwyn inni adleisio'r pennill hwn o'r Salmydd:

*Gwaith yr ARGLWYDD yw hyn,
ac y mae'n rhyfeddod yn ein golwg.*

Psalms 118:23

This is the LORD's doing;
it is marvellous in our eyes.

Richard writes...

There are some words which get used too easily these days, robbing them of their strength and power; 'awesome', 'amazing', 'marvellous'. I'm guilty of describing things as 'awesome' when they are actually just *quite good*. There is no awe involved!

God's saving act of incarnation (coming to be one of us) and salvation (taking our blame on Himself in Jesus dying on the cross – and rising again, defeating sin and death) are totally unique. Here we can quite rightly use all of these words – and they are nowhere near sufficient!

But have we become so familiar with the Easter story that the opposite problem is ours? The most marvellous and awe-some events in cosmic history, and we aren't left stunned every time we think of them...

This Easter Day, might we recapture some of the shock – the scandalous grace of God and the unimaginable splendour of the empty tomb – so that we might echo this verse from the Psalmist:

*This is the LORD's doing;
it is marvellous in our eyes.*

Marc 16:4

Ond wedi edrych i fyny, gwelsant fod y maen wedi ei dreiglo i ffwrdd; oherwydd yr oedd yn un mawr iawn.

Richard yn 'sgwennu...

Mae'n anodd gwyllo'r annifyrrwch a brofir gan ein plentyn bach wrth iddynt ceisio gwneud pethau sydd ychydig y tu hwnt iddynt. Mae'r demtasiwn i 'wneud hynny drostyn nhw' yn wych oherwydd, er fy mod i'n gallu gweld eu bod yn analluog, maen nhw'n bwriadu ei wneud eu hunain. 'Gallaf ei wneud!' Pan oedd y tair merch a oedd yn dystion cyntaf yr atgyfodiad ar fin cyrraedd y bedd i eneinio corff Iesu, roeddent yn pendroni sut y byddent yn mynd i mewn. Roedd y garreg, a broblem, yn rhy fawr, ond dyna nhw, yn eisiau gwneud eu tasg a chwarae eu rhan.

Ond roedd y garreg wedi ei rholio i ffwrdd. Nid oedd unrhyw beth iddynt ei wneud.

Am ganrifoedd, dangosodd yr Eglwys yn gyhoeddus ei dryswch ynghylch a oes yn rhaid i ni 'wneud unrhyw beth' er mwyn i farwolaeth ac atgyfodiad Iesu gael effaith dragwyddol arnom. A allwn ni blesio Duw ddigon, rywsut, i ennill ei fendith? Mae ateb yr Ysgrythurau, ac Iesu Ei Hun, yn 'na' emphatig. Pan gawn ein hunain ym Mhresenoldeb yr Iesu Atgyfodedig, nid oes unrhyw beth i ni ei wneud heblaw credu a derbyn. Mae gras yn rhad ac am ddim. Ac felly, fel y menywod, rydyn ni'n cael ein hunain yn mynd i ddweud y newyddion hyn i bawb.

Mark 16:4

When they looked up, they saw that the stone, which was very large, had already been rolled back.

Richard writes...

The frustrations experienced by our 3-year-old and 5-year-old as they want to and try to do things which are just beyond them are hard to watch. The temptation to step in and just 'do it for them' is great because, whilst I can see that they are incapable of what they want to achieve, they are intent on doing it themselves. "I can do it!" When the three women who were the first witnesses of the resurrection were about to arrive at the tomb to anoint Jesus' body, they were wondering how they would get inside. The stone was too large, the problem too great, but there they were, wanting to do their task, to play their part.

But the stone had been rolled away.

There was nothing for them to do.

For centuries, the Church played out in public its confusion about whether we have to 'do anything' for Jesus' death and resurrection to have an eternal effect upon us. Can we please God enough, somehow, to win His blessing? The answer of Scripture, and of Jesus Himself, is an emphatic 'no'.

When we find ourselves in the Presence of the Risen Jesus, there is nothing for us to do other than believe and receive. Grace is free. And so, like the women, surely we cannot help but go and tell this news to all.